

LOKAAL SPORTAKKOORD II – HERIJKING – GEMEENTE HENGELO

Inleiding

Het nieuwe visiedocument Sport en Bewegen wordt dit najaar opgeleverd. Bij de totstandkoming worden alle partners, zowel intern als extern op diverse wijze betrokken om zowel integraliteit als politiek draagvlak te borgen. Het sluit aan bij het Hengelose Transformatieplan Sociaal Domein en bij de omgevingsvisie. Daarnaast wordt de GALA/SPUK subsidieaanvraag voorbereid, 15 regelingen op het gebied van sport en gezondheid gebundeld en integraal in één keer aanvragen.

Voorwaarde voor de deelaanvraag Lokaal Sportakkoord is het herijken hiervan, waarvan akte.

Korte terugblik Lokaal Sportakkoord I

In 2019 is in Hengelo gestart met de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord (LSA). Samen met een 75tal organisaties (sport, zorg, onderwijs, welzijn en gemeente) is het Nationale Sportakkoord vertaald naar een Hengelose versie:

Hengelo inspireert! – Lokaal sport- en beweegakkoord 2020-2022

In Hengelo is gekozen om geen van de ambities uit te sluiten maar er drie te omarmen:

- *Inclusief sporten en bewegen*
Het gaat hier onder andere om het verhogen van deelname aan sport- en beweegactiviteiten. Met aandacht voor mensen in eenzaamheid en/of armoede en voor mensen met een beperking.
- *Vitale sport- en beweegaanbieders*
Hier ligt de focus op het vrijwilligerstekort en de kwaliteit van het kader. Verder wordt een gezond, positief en veilig sportklimaat gestimuleerd. Beiden zijn een weg van lange adem.
- *Van jongs af aan vaardig in bewegen*
Vooral samen met het onderwijsveld kijken naar mogelijkheden om kinderen meer en vooral beter te laten bewegen

Tevens werd een kernteam in het leven geroepen:

- vertegenwoordiger gezondheid
- vertegenwoordiger onderwijs
- vertegenwoordiger sportaanbieders
- vertegenwoordiger gemeente/sportverenigingen (*)
- kwartiermaker

De belangrijkste taken van het kernteam zijn (grote) subsidieaanvragen behandelen en verbinden. De kwartiermaker fungeert als een spin in het web tussen alle interne en externe partners en zorgt voor afhandeling van de subsidieaanvragen.

(*) De gemeente vertegenwoordigt de sportverenigingen in het kernteam. Door de verenigingsondersteuning zijn we goed op de hoogte wat er speelt en wat er (mogelijk) kan. Middels de subsidie-uitvoeringsregeling stimuleren we de verenigingen dat te doen waar ze het beste in zijn.

Om het hele veld in staat te stellen ideeën aan te leveren is de subsidie-uitvoeringsregeling ‘Sport- en beweegakkoord Hengelo inspireert’ in het leven geroepen. Naast het indienen van een goed uitgewerkt idee hechtte de kerngroep ook aan een *goede borging* van de ideeën.

Er zijn in 2021 en 2022 ruim vijftig aanvragen ingediend. Bijna veertig zijn er positief beoordeeld. Pas in het voorjaar van 2022, toen de coronamaatregelen werden afgeschaald zijn de meeste projecten in de uitvoerende fase geraakt.

Er zitten mooie projecten tussen met klinkende resultaten. In 2023 gaan alle projecten gewoon door met de uitvoering en het vervolg. De meeste aanvragen werden door sportaanbieders ingediend.

Hoofdpijnen Sportakkoord II

Onder het motto 'Sport versterkt' maakt het sportakkoord een doorstart.

Op basis van de resultaten van het eerste sportakkoord wordt er aangepast, bijgestuurd, worden accenten verlegd en wordt er een nieuwe partner welkom geheten.

De zes thema's (deelakkoorden) zijn licht bijgewerkt, maar de inhoud blijft grotendeels overeind:

- inclusie en diversiteit
- sociaal veilige sport
- vitale sportaanbieders
- vaardig in bewegen
- ruimte voor sport en bewegen
- maatschappelijke waarde van topsport

In Sportakkoord II ligt de nadruk op drie ambities. Deze zijn leidend en geven een kader mee voor de lokale sportakkoorden. Het gaat om de volgende ambities:

- **fundament:** de voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven
- **bereik:** meer niet-bewegers toe leiden naar passende sport- en beweegactiviteiten
- **betekenis:** de maatschappelijke waarde van sport vergroten
  - energie, plezier en zingeving in het dagelijkse leven
  - bijdragen aan het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid
  - bevorderen van gezondheid

Deze ambities en de gewenste manier van werken aan deze ambities leiden tot een tiental afspraken waar men zich in het lokale sportakkoord aan dient te conformeren:

- het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) is een nieuwe samenwerkingspartner
- lokaal kernteam, coördinator sport en preventie en een herijkt lokaal sportakkoord zijn voorwaarden voor de aanvraag lokaal uitvoeringsbudget
- er staat een adviseur lokale sport ter beschikking – streven naar één loket voor clubondersteuning
- de Brede Regeling Combinatiefuncties wordt omgebouwd naar zes profielen (kwaliteit) die gerelateerd zijn aan de ambities
- sociaal veilige sport is een thema dat hoog op de agenda komt
- de kwaliteit in de sportsector moet omhoog
- de samenhang tussen breedtesport en topsport moet worden vergroot
- 'hotspots' (succesverhalen) worden geëtaleerd
- door monitoring vergaarde data wordt gebruikt voor kennisdeling, resultaatmeting en bijsturing
- geormerkte middelen worden zo ingezet dat ze bijdragen aan de ambities en afspraken uit het Sportakkoord

Samenwerking is een cruciale factor in dit Sportakkoord. De basis wordt gelegd door min. VWS, de VNG/VSG, NOC&NSF en de POS maar er is constant de roep en de open houding naar alle andere organisaties om mee te helpen dit Sportakkoord tot een succes te maken.

Een ander en voor nu laatste belangrijk punt is de monitoring van het geheel: het gaat hierbij over resultaatmeting en de meting van verandering in gedrag van de verschillende partners.

Herijking Sportakkoord in Hengelo

Het stuk 'Hengelo inspireert! – Lokaal sport- en beweegakkoord 2020-2022' blijft de basis ([Subsidie sport en bewegen \(hengelo.nl\)](https://www.hengelo.nl/subsidie-sport-en-bewegen)) Het wordt aangevuld met landelijke ontwikkelingen, bijsturing door de vier landelijke partners en zaken die specifiek in Hengelo spelen.

Deze worden tevens allen verwerkt en komen samen in het visiedocument Sport en Bewegen dat momenteel geschreven wordt en na de zomervakantie wordt opgeleverd.

De landelijke ontwikkelingen en de bijsturing komen terug bij het invullen van de checklist.

Drie majeure Hengelose ontwikkelingen die van invloed zijn op het LSA, zijn:

1. Hengelo wil graag een vitale stad blijven, daarvoor is een vitale aanwas nodig. We verwachten dat dit groei van en een andere doelgroep met zich meebrengt. Dit heeft zowel kwantitatieve als kwalitatieve gevolgen voor het Sport- en Bewegen-beleid.
2. Om de ontwikkelingen op het gebied van WMO, Jeugdzorg en Participatie in goede banen te leiden is het Transformatieplan geschreven. Voor het LSA is het versterken van de sociale basis en de daarmee gepaard gaande kwaliteitsslag die gemaakt moet worden op het gebied van het (technisch) kader het punt dat de meeste aandacht vraagt.
3. Om beter in contact te geraken met de inwoners ligt er vanuit het college de opdracht om meer wijkgericht te werken.

Checklist

Opgaven en ambities	Gemeente
kernteam	Het kernteam zoals hierboven beschreven blijft bestaan. Het kan bij behoefte altijd worden uitgebreid.
coördinator sport en preventie	Momenteel wordt bij het schrijven van het visiedocument Sport en Bewegen formatie-uitbreiding overwogen. Voor nu wordt de rol ingevuld door de beleidsmedewerker Sport: Boudewijn Timmermans e-mail: b.timmermans@hengelo.nl
monitoring en evaluatie	Ja. In ons visiedocument wordt het belang hiervan onderschreven onder het motto 'de basis op orde'.
fundament op orde	Uit het veld ontstaat de afgelopen maanden het Platform Hengelose sportaanbieders. Met de POS als nieuwe partner gaan we de sportondernemers hierop aansluiten om elkaar te versterken. Met dit platform gaan we (onder andere) plannen maken en realiseren op het gebied van kwaliteit kader, aangepast sporten (nieuw model) en sociale veiligheid. De huidige inzet van combifunctionarissen wordt omgebouwd naar de zes profielen en zullen zowel generiek als specifiek meer wijkgericht worden ingezet. De verenigingsondersteuning blijft gehandhaafd en de adviseur Lokale Sport is hiermee goed aangesloten.
vergroten bereik	Het visiedocument Sport en Bewegen (met als werktitel 'meer mensen – beter bewegen') wordt na de zomervakantie opgeleverd. Hierin staat samen met de elementen uit deze checklist beschreven hoe we het bereik gaan vergroten. Aandachtspunt van groot belang is de verbinding tussen alle relevante partijen realiseren (zowel fysieke als sociale domein). Naast plezier wordt gezondheid het motief om meer te gaan sporten en bewegen. Het gaat hierbij om zowel dichten van de kloof tussen gezondheidszorg en het domein Sporten en Bewegen als om preventie. Kwaliteit van met name technisch kader zal een punt van aandacht zijn, waar flinke stappen gezet zullen moeten worden.

meer (zichtbare) betekenis	Om dit te kunnen doen wordt eerst intern de integraliteit meer geborgd (versterkt door GALA/SPUK). Meer zichtbare betekenis naar buiten toe door onder andere: • gezonde leefstijl stimuleren en positieve gezondheidsmodel uitrollen bij alle mogelijke partners • sportparken als wijkontmoetingsplaatsen voor sport en bewegen • openbare ruimte uitdagend inrichten (onder andere connectiviteit) • inzetten op meer vakleerkrachten en bewegend leren • aan het Platform Hengelose Sportaanbieders een digitaal loket koppelen • integraal accommodatievoorzieningenplan opstellen • beweegnorm in de omgevingsvisie opnemen • in de slag naar 100.000 inwoners meer evenementen • combifunctionarissen wijkgericht inzetten/beweegmakelaar • fenomeen Hengelo Sport uitbreiden
betrekken lokale partners	Met het tot stand komen van het Platform Hengelose Sportaanbieders zijn ruim 220 sportaanbieders in beeld: verenigingen, ondernemers klein en groot en scouting. Aan het programma van Hengelo Sport nemen alle scholen uit het primair onderwijs deel. Gezondheidszorg in de vorm van huisartsen, fysiotherapeuten en diëtisten en onderwijsinstellingen worden gekoppeld aan sportaanbieders om gezamenlijk gezonde leefstijl te promoten en overgewicht te bestrijden. Alle partijen worden middels de subsidie-uitvoeringsregeling LSA uitgedaagd om te experimenteren/innoveren.
sociale veiligheid en integriteit	Dit gaan we serieus oppakken door de kwaliteit van het kader te verbeteren (trainings-technisch en diagnose/herkenning), omstandigheden te verbeteren (vier-ogen-principe en teampapa of mama toevoegen) en de rol van de vertrouwenspersoon uit breiden richting intern begeleider. De basiseisen zullen dan, indien nog nodig, als sluitstuk worden gerealiseerd.
clubondersteuning	Clubondersteuning is in Hengelo bij het Team Sport belegd. Thema's als Maatschappelijke Dienst Tijd en duurzaamheid staan op de rol. Verder acties als de kwaliteitsslag staan bij andere opgaven/ambities beschreven. De nieuwe adviseur Lokale Sport is reeds in beeld.
lokaal sportplatform	Ja, het Platform Hengelose Sportaanbieders is aan het ontstaan op initiatief van de deelnemers. In het Platform kan alles ter sprake komen. De gemeente probeert vooral te faciliteren en gaat ten alle tijden met elke aanbieder of groep van aanbieders in gesprek (dus geen sportraad en niet één aanspreekpunt maar altijd open blijven staan). De digitale wereld vergemakkelijkt dit proces.
inzet lokale functionarissen SB	Bij het schrijven van het visiedocument Sport en Bewegen wordt dit meegenomen. Op dit moment wordt als voortvloeisel van de laatste reorganisatie bepaald hoe en waar Hengelo Sport in de organisatie wordt geplaatst. In het plan wordt gedacht aan tweetallen per wijk in te zetten (zowel generiek als specifiek – stedelijk) vooral in de rol van beweegmakelaar, bewegcoach en clubkadercoach. De rol van verenigingsmanager/sportparkmanager is afhankelijk van diverse ontwikkelingen.